

Národní digitální knihovna

www.ndk.cz

Podmínky použití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: Čas

Autor:

Vydavatel: Jan Herben

Vydáváno v letech: 1899-1915,1920-1924

Stránky:

B 01258
BIBLIOTECĂ
PRAZSKA

Vychází každý den ráno; v pondělí po poledni. V neděli se zvláštní beleticistickou přílohou Besedy Času.

Předplácí se v Praze (s donáškou do domu), nebo v celé říši rakousko-uherské, v Bosně a Hercegovině poštou ročně 28 kor., půlletně 14 kor., čtvrtletně 7 kor., měsíčně 2 kor. 40 hal.; do Německa čtvrtletně 8 kor. 80 hal.; do jiných států čtvrtletně 10 kor. 80 hal. — Jednotlivá čísla prodávají se v pražských filiálech ve všední dny za 8 hal., v neděli za 10 hal., s přílohou 18 hal., na venkově ve všední dny za 10 hal., v neděli za 12 hal., s přílohou za 20 hal.

Redakce a správa je v Praze, II., v Jungmannově třídě č. 21 n., v II. patře, Předplatné i poplatky za inserty přijímá správa v Praze, II., v Jungmannově tř. č. 21 (v I. patře). — Učet v poště společně č. 849.136. — Číslo telefonu 2089.

Nevyplacené dopisy se nepřijímají; rukopisy se nevracejí; reklamace se nezlepují a nevyplacují.

Orgán české strany lidové.

Vnitřní silou. — Politická samostatnost. — Hospodářské osvobození. — Svoboda svědomí a slova. — S pravdou ven.

„Rozumnou a poctivou politikou.“ Havlíček. — „Všechnen pokrok se na cestě rozumové a bez násilí nejlépe děje.“ Havlíček. — „Kdykoli jsme vítězili, dálo se to pokaždé více převahou ducha než mocí fysickou.“ Palacký. — „Nám jest stálé žvanení o národnosti a vlastenecky už „prekonaný sta-noviskem.“ Neruda. — „Jindy umírali mužové pro čest, pro blaho svého národa: my však z této příčiny budeme žít a pracovat.“ Havlíček.

Pozvání k předplacení na první čtvrtletí

XVI. ročníku

„ČASU“

Na „ČASU“ denně vycházejí s nedělní přílohou
• Besedy Času předplácí se:

V Praze s donáškou do domu, na venek poštou.

na měsíc K 240
na čtvrt leta > 7—

Předplatit lze každým dnem, avšak předplatné zakončit musí být patnáctý neb poslední den v měsíci.

P. T. páni předplatitelé, kteří jsou účastníky chekovo-hřebeného členství c. k. poštovní spořitelný, mohou předplatné tímto hřebením zaplatit na číslo 849.136.

Administrace „ČASU“
v Praze, Jungmannova tř. 23.

Píseň rodinná.

V Macharově poslední sbírce básní výšla také Píseň rodinná. V „Obzoru literární a uměleckém“ praví o ní posuzovatel: „Tato báseň, ze které si část naší veřejnosti sestrojila zbraň proti panu Macharovi, je nejvýznačnějším dokladem jeho rozpálené cito-vosti a odevzdání lásky, která, vidouc bezohlednou lačnost a sobecké prospěchářství tak zvaných obětavých a nezistních vůdců, podtínající všechnen pokrovkový, emancipační rozvoj národní, obléká se do necitné tvrdosti, aby zachránila celek národního tělesa před zhoubnou rakovinou a duševní příjicí. Ne-vím věru, možno-li si představit i u vědomějšího, prohloubenějšího a positivnějšího vlasteneckého, než je vlastenecký pán Macharovo, které než vlast ve vnějšku a nahodlostech okamžiku a velkých hluchých fráších, ale které ji naopak pojímá neodvratně jako „vážnou, vrozenou povinnost“, které se nelze vyhnouti, poněvadž vyrůstá z ústředního jádra všecké vlastní bytosti. Je v tom názor Macharové něco stejně velikého a stejně odvěčné vládnoucího jako v starém řeckém Fatu, něco, co je zrovna připomíná.“

To nepsal žádný rebelant, žádný otravující lidovec, to praví časopis vydávaný Uměleckou Besedou, spolkem uznané vlasteneckým a v národě úcty požívajícím. Posuzovatel Macharův takto mluví o básni, pro kterou Machar po několik let byl vlněn špinou a vystavován na pranýř a ještě dosud zní nad jeho hlavou zlořečení Šípů, Zákrejsů a Krásnohorských. Několik let trvalo, než po-vstal někdo z té druhé naší společnosti a vy-

řkl: Dost toho křiku! Nevím, možno-li si představiti uvědomějšího vlastenecku nad Macharovo! Před tím pak řada lidí musila pracovat, vysvětlovat a dokazovat, že ty Šípy, ti Zákrejsové a Krásnohorské nemají pravdu. Teď po letech je jasno i jiným, že jsme hájili dobrou a čestnou věc.

Jiný případ. Naše politická strana vyskla před několika lety heslo: národnostní ohra-ničení. Povstal ryk a zrádecování v národe. Opět vláčení špinou, že jsme bezcitní trhači vlasti, opět vystavování na pranýř, že jsme pomahači velezrádných Němců a ještě dosud zaslechnete zlořečení mluvků na politických schůzích. A tu pojednočtete slova v největším denníku českém (28. pros.) : „Z nás nikdo není nepřítelem zásadního ohra-ničení okresů dle národnosti...“ A v zá-pětí opakuje slova ta mladočeský list na jihu Čech, na západě Čech, a lidé političtí pojednočtěly, že jiné spásy pro smír s Němci není, nebude-li ohra-ničení okresů, aby každý národnost své záležitosti spravoval si sám. Před tím však řada lidí bystřejších a prozírávějších musila pracovat, vysvětlovat a dokazovat tuto pravdu a ještě líp sliny nadávek na jejich tvářích, a bláto na jejich šatech, jímž byli od surovců napadáni. Teď už se uznává, že jsme zastávali věc dobrou a čestnou.

Tyto zjevy kladou nám v novoroční den 1902 otázku na jazyk: Jak hospodaříme s národními silami? Několik set inteligenčních lidí českého národa plýtvá papírem a inkoustem, napíná mozek i cit, aby národu posloužili radou, aby ničili povrchnosti a nepravdy. Je nás tak mnoho, je to hospodařství s národními silami, když musíme tolík dra-hého času, rozumu a srdce obětovat na práci, která byla zbytečná a nepotřebná? To je stav chorobný. Považte, jedni robotí, druži lomozí; jedni přemýšlejí o věcech nových, druži pa-pouskují zastarálou hesla a teprve, když nevědí kudy kam ze slepé ulice, uznají: Ano, z nás nikdo není nepřítelem zásad, které tam ti hlásají!

Už je čas, abychom začali hospodařit také s duševním majetkem. Už je čas, aby přestalo hrđování, zrádecování. Ještě pak ne-možno, aby v takových štvaničích, které otu-pují ušlechtilý cit národa, národ měl smysl pro hluboké otázky svého poslání mezi jinými národy. Vypadáme politicky mezi evropskými národy, jako bychom byli vyvrženi na břeh, jakoby se nás netýkaly světové záhady, jako bychom byli planý strom pro evropskou osvětu. Kdyby duševní geniové naši v umění a vědě neudržovali české jméno v povědomosti národní, politicky by si nás nikdo nevšimal, leda se stránky nepřijemné. A tento chorobný stav, toto rozpolcení mezi životem osvě-

ným, v němž kvetou naděje, a mezi životem politickým, pod nímž usychá tráva v zemích českých, tento chorobný stav trvá již skoro dvacet let. Politika nestáčí duševním schopnostem našeho národa, opozidila se a překáží jako závaží na nohou. Vezměte boj o Rukopisy, kde do národní klatby dán správný aorist, vezměte boj o humanitu, kterou prof. Masaryk svázel ideu národa našeho s posláním národu, vezměte boj o Hálka, boj o program české strany lidové — všude se opakovatý zjev: mrhání sil národních na zásady, které po letech potom všichni uznali neb uznávat začínají. Zdali pak konečně neprohlédnu lidé, co se to u nás děje?

Na prahu nového roku přejeme všemu lidu českému, aby začal rozeznávat slova rozumu s tělem a krví od slov dýmu a čoudu, který mu vždycky na čas začazuje mozek. Přejeme všemu lidu českému, aby nedopustil už, že by se mluvilo jen o jeho zdravém instinktu. I cit národní — a citu má národ nás bohudík bohatství — mít mít důvody. Nedovedeme o svých šlechetných snahách přesvědčit nepřátele, dokud nedovedeme přesvědčit sami sebe. K tomu je potřebí však kažně a pořádku, a potom přestane i ono mrhání nejen inkoustu a papíru, nýbrž i mozku a citu a nastane hospodaření s národními silami, kterých nemáme nazbyt.

Umění, věda.

Národní divadlo.

Zašel jsem si v neděli odpoledne na Zkracení zlé ženy jen tak pro svá rozličná divadelní pozorování, a mohl bych podat zase západní kytíčku dalších dokladů o nedostatečné elementární přípravě veršové deklamacie jako při Snu noční svatojanské. Lord v předeře na př. akcentuje: „Ten umyvatel nes mu stříbrné, ten konvici a třetí ručník zas“, při čemž příslušné předměty vyříkává bez přízvuku; nebo napomíná Bartoše, „by vybraným se choval způsobem, jak vیدat to u paní vzněsených; nebo děl dlhou nepochopitelnou pauzu ve větě: A toužím po tom již, bych uslyšel, jak chotěm — — zove toho opilce“ (pauza mohla by být leda po „zove“); nebo zformuje přízvukově toto čtyřverší:

Těliché náladu vás nebe zbabí!

Ó že tak mocný, urozený muž,
tak statky nadán, vysoko tak ctěn,
tak zkaleným je duchem oblouzen,

kdež náladu jsou mu závažnější nad jejich lichost, mužství nad mocnost a urozenost, nadání nad jeho obsah, úcta nad její míru!! První herec zaříká se lordovi: „My dovedem se zdržet, kdyby byl i tam manem v světě největším“ bez všeho důrazu na superlativ.

Lucentio hned v prvním odstavci prvního jednání vykládá svůj původ větu: „Pisa, jež vzácným slyne měšťanstvím, dala m ně život, — mému o tci též.“ Jeho sluha Tranio mluví k Biondellovi: „Ne pro sebe, leč k vúli s vém u pánu ti radím“. Týž Tranio, mluvě o ženách Biančiných, dělí větu: „Lucentio chce jím být, nech Paris přijde sám, chtě zvítězit“ takto: „Lucentio chce jím být, nech Paris přijde, — sám chtě z vítězit“. Hortensio poučuje Petrucha, že Katerina Minolová jest „v Padové známa pro svůj jázyk zlý“; jinde větu: „Jak směly, ohnivý nás pedant jest!“ koncipuje tak: „Jak směly — ohnivý nás pedant jest!“, jakoby ohnivost byla stálou vlastností pedantovou. Petruchio má v textě věty: „Je přičoudlá a druhé jídlo též. Ti psi! — Kde je ten kuchař, darebá?“ Nás Petruchio vyněchává čárku mezi kuchařem a darebou a tází se: „Kde je ten kuchař dareba?“ Atd. atd. I v průse najdou se nemozné přizvuky jako Biondellův: „Járu, obluda, učiněná obluda a ne křesťanský sloužící neb lokař šlechticů.“

Podobného rozboru jako akcentuace potřebovalo by tempo přednesu. Tempo přednesu má se řídit jednak celkovou povahou role, jednak okamžitou situaci a jednak obsahem věty. Rozumný herec kromě k tému momentu bude přihlížet také k větší nebo menší srozumitelnosti verše, k větší nebo menší důležitosti jeho v dialogu a k jeho formálním stránkám. Z našich herců v té věci vyniká p. Mošna: jeho verše mají *hyb* tak pěkně učlánkován, že při veškeré dramatičce výraznosti každé slovo přichází u diváka k náležité platnosti emocií a myšlenkové. Za to u lorda předehry, u Petrucha a Lucentia můžeme ve Zkrocení pozorovat, jak nemá vypadat tempo deklarace. Lord a Petruchio mají ohavnou manýru, střídat zcela pravidelné verše rychle a drnolivě sypané s veršíhou pavavé, nadýmavé a zpěvavé protahovanými a to bez nejménšího vnitřního důvodu pro změnu i pro tempo samo. V předehře na př. je dlouhý odstavec o tom, jak páze přestrojené za ženu má se chovat k Slyovi. Nás lord chrlí bez oddechu a výrazu verš za veršem, až se mu od úst práší, ačkoli zde by měl lord za-

stavit se prodlévat na každém detailu; na jednou však při verších

A nemá-li ten chlapec ženských vloh,
by líjak slzí spustil na ručest

vzpomene si vléci a rozmažávati větu, jako by s ní nemohl s místa, aby hned následující zase „též cibule v tom dobré poslouží...“ spustil prvotním rozejetym hrkotem. Podobně pospíchavě začne odstavec „A pokrevní se vyhýbají domu“, udělá si krátké *tahavé* pohodlí při verši „Ó vzácný pane, vzpomeň na svůj rod“, vrátí se v dalších třech verších („a staré myšlenky své povolej...“) k dřívějšímu tempu, u veršu „Viz, jak tvá čeleď kolem tebe dlí, k tvé službě každý hotov na tvůj kyn“ provede novou kolibavou a nadýmavou produkci a přejde potom opět ve chvat čím dalej prudší a překotnější. Škoda, že nemohu probrat také Petruchia krok za krokem: viděli bychom úžasné obraty a přemety templa. Mám tu na př. pojmenováno čtyřverší „Hortensio, mlč, ty neznás zlata moc...“, v němž Petruchio říká první verš pomalu, druhý rychle, třetí zase pomalu a čtvrtý rychle, aniž můžete vyčist z obsahu jinou příčinu, nežli nepřipravenost a nepromyšlenost. Petruchiova deklamacie jest vůbec akcenty, tempy, zvláštním nasazováním větných začátků, žongléorskou gymnastikou tónů a vyslovováním nedotlivých hlásek povážlivou ukázkou naší divadelní školy.

Dodávám zběžně ještě, že nedělní představení odpolední místy až uráželo svou nedbalostí. Od polovice třetího jednání vypadalo to chvílemi jako v nějaké na kvap sehnane commedia dell'arte, kde si každý mluví, co chce a jak chce. Při umývání ve čtvrtém aktě bylo by Petruchiovi dokonce málem vyklouzlo zcela neshakespearevské zaklení. Jest to ten očekávaný pokrok discipliny a svědomitosti?

* * *

Ludvík Lošták, operní skladatel a básník český, uspívá s „Českou Filharmonii“ samostatný Symfonický koncert v Rudolfinu v únoru.

Z České Filharmonie. Zitra dne 2. ledna paděl sáty koncert v Národním domě na Král. Vinohradech. Na programu skladby: 1. L. van Beethoven: Quartet C-moll o čtyřech větvách. (Přednesou pp. Jiří Herold, koncertní mistr České Filharmonie, Jan

trpce jsem mu záviděl. „Dmitrij Kudrašin — myslil jsem si tehdy — je můj soudruh, je právě tak malo aristokratem, jako já... Čím zaslouží si tak obzvláštní pozorností od carevny petrohradských krasavic? Což nikdy neuhoď i moje hodina?“ Bohužel má hodina uhodila příliš pozdě; avšak v každém případě děkuji ze vši duše té, která mi tou hodinou nahradila léta petrohradského chladu a nudu.

Nesmím doufat, velevázená hraběnko, že by se Vám zachálelo odvěti na tento list, pro všechno připad příkládám svou adresu: gubernské město Slobodsk. Můj statek leží dvacet verst od Slobodského počtu dostávám denně.

S hlubokou úctou jsem Vás upřímně oddaný

A. Možajskij.

2. Od téhož.

(Přijala 3. dubna.)

Jak mám se Vám děkovat, velevázená hraběnko, za Vaše vřelé, přátelské rádky? Neznaje Vaše písma roztrhl jsem lhostejně obálku, ale pohlednou na podpis vyskočil jsem z místa u vytřízení. Divíte se tomu, že žil jsem tak dlouho v jednom městě s Vámi a nesporoval Vás do nynějska... O, jak hrozně se mýlite! Každé setkání s Vámi zanechal v mé srdci hluboký sled, jakousi směs nadšení a hořkosti... A jak by mohl kdo nesporovat té přísné antické krásy, královské chůze, toho zádušnivého pohledu, tak duši pronikajícího, že když sklopí zraky k zemi, Vašemu společníku zdá se, dále že na něho hledíte skrze přivřená víčka... Ale co mohl jsem počít, abych vyjevil své nadšení? Zdála jste se tak nedostupnou, tak málo jste si mne něco... Najednou premohl jsem svůj ostých, naštívil Vás, rozumí se, nezastal Vás doma a za tři dny našel jsem doma visitku hraběte. Při tom naše známost zůstala.

Tážete se, proč jsem se zmínil o Kudrašinovi a

Slabíhoudek, Fr. Kozák a Max Škvor. 2. Dr. Ant. Dvořák: Předehra k opeře „Selma sedlák“. (Půlhodinová přestávka.) 3. B. Smetana: Předehra k opeře „Libuše“. 4. Dr. Ant. Dvořák: Slovenské symfonické báseň. 5. B. Smetana: Richard III., symfonická báseň. 6. P. J. Čajkovský: Solenelle 1812, slavnostní ouvertura. — Česká Filharmonie účinkuje zitra též na koncertu s polkou českých žurnalistů v Rudolfinu o 7. hod. večer, kdež doprovázet bude s celým orchestrem proslov „České písni“ na slova Jar. Vrchlického ve zpracování řid. Č. F. p. L. V. Čelanského. Po skončení tohoto čela programu, jež jest první na pořadu, odeberou se Česká Filharmonie ihned k slavnostnímu zahájení svého paděsátého koncertu na Král. Vinohrady. Dnen 3. ledna započne nové umělecké tournee.

Z kanceláře Národního divadla. Dnes odpoledne ve tři čtvrti na tři hraje se oblibená dánská pohádka „Byl jednou jeden král“ od Holgera Drachmanna, s pí. Kvapilovou a p. Vojanem v hlavních rolích. Některé menší úlohy jsou nově obsazeny, a také výprava hry v některých aktech byla znova upravena. Večer hraje se Kovařovicova opera „Na starém bělidle“ (3. čtvrtka předpl.) řízením skladatelovým, s pí. Klánovou, p. Klimentem, p. Ftáčkem, sl. Bobkovou, sl. Maturovou v hlavních úlohách. Na zářík ještě je určena Heijmansova „Naděje“, jejžž další představení po velikém úspěchu premiéry a první reprisy těšit se budou zájistě všeobecnému zájmu obecenstva. Potří vystoupí ve Smetanově „Dálboru“ poprvé pohostinský barytonista p. Jan Křížovský; zpívá bude krále Vladislava. Debutant osvědčil se již dříve na koncertním podiu a jakožto člen plzeňského „Hlaholu“ spolupůsobil s touto jednotou na jejich koncertech v Paříži.

Ze smíchovského divadla. Dnes odpoledne hraje se Nestroyova kouzelná fraška „Zlý duch Lumpáci-vagabundus“, večer pak jest III. Švábův Sylvestr s obvyklou řadou pestrých komických česel.

Politické zprávy.

Hlas Národa 31. prosince navazuje na zprávu, dle níž na českém zemském sněmě dojde buď k založení společného státoprávního klubu nebo aspoň k volnějšímu společnému parlamentnímu výboru, v němž by byli zastoupeni poslanci čeští všichni, bez rozdílu politického zabarvení. Staročeši obnovují při tom svoji myšlenku, za kterou uzavřeli volební kompromis s Mladočechy, myšlenku koncentrace, sestředění českých sil. Soudí: „Vedoucí politická strana kompromisem, jež zahájil, vydala oficiálně toto heslo. Nepro-

přejete si znáti moje mýmě n o něm. Znám Kudrašina z dětství, byli jsme spolu vychováni v jednom lyceu. Býval tehdy velice hezký a dobrý hoch a neunavý hýřil; takovým byl i potom u husářů a takovým zůstal i nyní ve výslužbě. Není v něm nicého povznešeného, je příliš terre-à-terre; — hle, proč jsem byl udiven Vaší pozorností k němu, a proč jsem se o něm i zmínil. Žádného jiného účelu jsem při tom neměl.

Nyní všecky mé myšlenky směřují k tomu, aby co nejdříve skončil se porádce nebo spíše neoprádce mých záležitostí, abych mohl na zimu přijet do Petrohradu. Současně s Vaším dopisem došel mne list zkrámeč oděsského boháče Sapunopulo. V těchto dnech zastavil se u mne, jeda kolem, a prohlédl si zevrubně můj statek; nyní zve mne do Oděssy a navrhuje mi jakousi přechytou kombinaci. Zitra odjíždím, doufám však, že se za deset dní vrátím, a — kdož ví? — možná, že najdu na svém psacím stole malou obálku s hraběcí korunou. Věřte, že při otevření této obálky zvláštní chladnokrevnosti zkoušet nebudu.

A co znamená záhadná fráze: „Možná, že uvidíme se dříve, než očekáváte?“ Vzpomínám si, že jste mi vyprávěla o nějaké staré, nemocné tetičce, žijící v Slobodské gubernii. Nechystátele se navštívit ji? To by bylo stěsti! Jak se zlobím, že netáhal jsem se Vás na přijmení té tetičky, vyhledal bych ji, rozumí se, a blažen pokryl bych polibky její svrasčelé ruce, protože je Vaši tetičkou, protože je tak stará a chorá, a proto, že cítím se opět mladým a způsobilým žít a opájeti se rozkoší.

A dokud nemám svrasčelých rukou tetiných, dovolte mi v mysli celovati běloskyue ručku, která bude držeti tento list.

Věčně Vám oddaný

A. Možajskij.

(Pokračování.)

BESEDA.

Archiv hraběnky D.

Povídka v dopisech od A. N. Apuchtina.

1. Od Aleksandra Vasileviče Možajského.

(Přijala v Petrohradě 25. března 18..)

Velevázená hraběnko Kateřino Aleksandrovna! Dle daného slibu svého spěchám psát Vám ihned po příjezdu do svého, dávno opuštěného hrdza. Jsem přesvědčen, že Vás moje dopisy nemohou zajimati a že Vás rozkaz, abych psal, byl jen laskavou fraží; ale já Vám chci děkovat, že každé Vaše přání je mi zákonem, byť by i bylo vysloveno v žertu.

Především odpovím na otázku, kterou začinala naše poslední rozmluva u Marie Ivánovny, t. j. proč a nač opouštím Petrohrad? Ovděti jsem tehdy výhábě; nyní povím Vám plnou pravdu. Odejel jsem, protože jsem na mizině; odejel jsem proto, abych zachránil zbytky svého kdysi velkého majetku. Petrohrad stáhne člověka jak bahno a dokud v něm žiješ, není naprostě možno něco opravit. Rozhodl jsem se tedy pro radikální prostředek, který, abych pravdu řekl, nestál mne velkého namáhání, protože mne petrohradský život rádne omrzal.

Ale jakousi nepochopitelnou ironií osudu právě poslední rozmluva u Marie Ivánovny, t. j. proč a nač opouštím Petrohrad? Ovděti jsem tehdy výhábě; nyní povím Vám plnou pravdu. Odejel jsem, abych hluoce litoval svého rozhodnutí. Zajel jsem ráno do anglického skladu kupit si cestovní brašnu a setkal jsem se tam s Marií Ivánovnou, která mne pozvala k sobě na večer. Na tomto večeru jste byla. Vše ke mně tak kouzelně laskavá. Věnovala jste mi tolik pozornosti, tolik srdečné účasti, že div jste nezvídala mé rozhodnutí... I vzpomněl jsem si, jak před dvěma roky na večírku u téže Marie Ivánovny jste stejně laskavě rozmlouvala s Kudrašinem a jak

vedla ho sice důsledně, v plném obsahu jeho významu a dosahu, ale proklamovala je jako zásadu, jíž se hodlá nadále řídit. Avšak nejen řídit, také chránit před výhradou z důvodu státnosti. Proto nemůže stanout na poloviční cestě, nebo dáti se dokonce na ústup. Revisi vlastních řad, své minulosti, svých programově stranických zásad bude nucena provést tuto nejdůležitější národní akci do nejkrajnějších důsledků. Prozírává její politikové vyšlovi tuto zásadu otevřeně a ve vlastním prospěchu strany.“ Staročeši již dle toho dobře vědě, že nestaci pouhý zevní kompromis, kterým byly v říjnových volbách rozdeleny mandáty mezi národní stranu svobodomyslnou, staročeskou a radikálně státoprávní, ač-li šlo o více než právě o nízký mandátový obchod. Vidi, že, bylo-li upřímné předstírání, dle něhož účelem volební dohody bylo semknout české řady proti přibojí německému nacionalismu, je nyní nezbytno dátí kompromisu i myšlenkový, programový podklad. Proto volá staročeský deník po programovém sblížení. Ovšem kdyby strany kompromisní pronikly revisi svých programů, kdyby si ujasnily, jak málo je různí, brzy by přispěly i k ujasnění v českých politických poměrech strannických. Došlo by k tomu, co bude časem tak jak tak nutným výsledkem strannického rozvoje: k seskupení starých stran v jedinou větší stranu konservativní, proti níž mladé proudy by se musily semknout v jednotnější organizaci pokrovou. Ze konečné překonání dosavadní roztríštěnosti by bylo jen na prospěch větší účinnosti české práce politické, netřeba dvakrát vykládat.

Politická kronika.

— Česká Demokracie 31. prosince pochoruje se nad tím, že profesorům má být umožněno účastenství v porotách. V její očích jsou profesori jen „c. k.“, jsou „odvislí a nesamostatní“, „nemají dost objektivnosti“, zkrátka budou prý pouhým nástrojem státního zástupce. Kdyby tvrzené národně dělnickému listu bylo jen z destiny pravdivé, jaká to mládež musila vycházet ze středních škol?

— Papež odpověděl na adresu, kterou mu rakouský episkopát zaslal po svých listopadových konferencích listem, v němž schválil biskupský postup proti hnutí Pryč od Říma a pro katolickou universitu. Napsal mezi jiným: „K naší radosti a Vás všechnch příčiněním utváry se poměry takové, že smíme doufat, že nájezd těch, kteří spojení duchů se Stolicí Petrovou zpřetrhati se snáší, budou odraženy a i naděje stává, že mysl i srdece mládeže před bezhozštěm bude zachráněna, když tato jak doma, tak i na učebních učilištích dle předpisů výří křesťanské cvičení bude.“

— Klerikální učitelové budou vydávat svůj časopis Křesťanská Škola, který nepřímo čelí proti Výchovateli, jenž je orgánem Katechetického spolku.

— Obecní zastupitelstvo v Jičíně zrušilo školní plat.

— Moravská Orlice zaznamenává zprávu, že moravský sněm v nynějším složení se již nesejde. Definitivní rozhodnutí ve věci té dosud se nestalo.

— Dr. Engel v Hlasech od Blanika soudí, že „smírovací konference stávají se opět méně pravděpodobným.“ — Podíl pan. list posl. Špindlera, prohlašuje, že Mladčeši „do konference, jež by pojednávaly o zavedení státního jazyka nějakého, vůbec by ani nevstoupili.“

Za hranicemi.

Turecko strážcem míru evropského.

Když turecké vojny ve stoletích XV. a XVI. daly jižní Evropu a papežové svolávali křesťanský svět do boje proti Turkům, tehdy nikdo nebyl by uvěřil, že na počátku XX. století bude se v Evropě vážně pokládat Turecko jakožto držitel Cařhradu, Dardanely a Bosporu za strážce míru evropského. A přece tomu je tak: i v ruských listech vyskytuje se již taková mínění, Anglie na této myšlence založila na léta svou politiku v evropské východní otázce a Amranův spis „England's Land- und Seepolitik und die Oriental-Frage“ (Berlin), o němž

jem onehdy referoval, myšlenku tuto odůvodňuje jako východisko nejrozumnější politiky na východě Evropy.

Vracím se k vývodům Amranovým také proto, že názor jeho o hesle vydaném na středozemním moři proti Anglii (Čas 24. pros.) čerstvými událostmi došel potvrzení. Anglie je „na placu“ středozemního moře už aspoň úplně osamocena následkem tajné smlouvy italsko-francouzské k níž aby přistoupilo i Španělsko, bylo prý vyzváno.

A m r a n ve svém vychází z toho názoru, že Turecko v Evropě na dozírnou dobu nemá samostatného důvodu existenčního a že existuje jen v mezistátním poslání tak zv. pufferstaatu mezi Anglií a Ruskem na moři středozemním, zrovna jako ve střední Asii týž význam mají Afghánistan s Beludžistanem a Persie.

Turecko proti této menším asijským státům má větší význam potud, že je Evropě státem ochranným a že územím svým dosud leží také při perském zálivu, nynějším dějišti soupeřství Anglie a Ruska (otázka koveitská a údlosti s ní souvisejí).

Toto mezistátní evropské své poslání Turecko plnilo dosud směrem protiruským, a v tom směru leží všecko nebezpečí evropské východní otázky. Zavírajíc ruskému loďstvu veplutí ve středozemní moře zamezovalo tím také rozvoj jihorského (černomořského) loďstva. Tak zaručovalo výhradné panství na moři středozemním Anglii, Itálii a Francii s převahou vlivu anglického. Egypt nemohla by Anglie mít dosud obsazený a na Suezu a Bab-el-Mandebu, úžinách rudého moře, nemohla by vliv svůj do arabských krajů směle šířit a tam proti Turecku ještě intrikovat, — ani Rakousko-Uhersko nemohlo by tak klidně čekat, až Bosna a Hercegovina mu připadnou, kdyby ruská válečná loďstva volně mohla z černého moře veplout na moře středozemní.

Protiruská tendence Turecka puds proto Rusko k tomu, aby je seslabovalo a aby vydávalo se za ochrance makedonských, arménských a bulharských tužeb dnes, a zitra snad i za protektora ústavního hnutí mladotureckého hledělo si stále udržovat pro případ potřeby záminku k diplomatické zápletce a k válečné akci proti Turecku. Zrovna za doby čínských zápletok bylo pozorovat vlivnou moc Ruska na Balkáně, jež dovele kretskou otázkou i makedonské hnutí umílet, utíšit, když „nemělo na ně kdy“, a hned zase po skončených čínských výpravách samo svým „velkokoňžetem na cestách“ všechny tyto tužby rozpotulalo. Odejme-li se Turecku tato tendence protiruská, učiní-li se Turecko nezávislým Evropou pověřeným ne stranným stářem a Cařhradu, potom Rusko nebude mítí proč by balkánské a maloasijské otázky drželo ve svých rukou nerozešřené na případ potřeby. Potom také při řešení těchto drobných otázek nebudou ruské zájmy protilehlé evropským.

Navrhují tudíž Amran oddělit otázky balkánské, maloasijské a aegejské (kretskou, samoskou, nyní už také mytilenskou) od vlastní turecké otázky.

Evropskou tureckou otázkou potom vyřídí tak, že by se seslabenému Turecku zaručily oba břehy Dardanel a Bosporu a ovšem Cařhrad. To území by bylo nedotknutelné, Turecko by mezistátní smlouvami mělo zaručeno neutrality toho o území. Potom by Dardanely a Bosporus byly prohlášeny za volné pro všechny lodě všech států (i pro obchodní i pro válečné) a Rusko by se dostalo mřížnou ústupností Evropu na středozemní moře. — — —

Sněm český.

Záplava návrhů a pravidlo úspornosti.

(Poznámky k některým návrhům ve sněmu podaným.)

Od přílišného řečování hledě se sněm uchránit paragrafem 57. jednacího iádu sněmovního: „Zádný řečník nesmí o též předmětu mluvit více než dvakrát.“ Ale žádný paragraf není tak umný, aby nemohl být obcházen; jen celá soustava ustanovení na vzájem se podporujících zaručit může zádaný úspěch. A taková soustava důsledná chce se nyní zavést ve sněmovních rádech Čech i Moravy. Řečování našlo si a na široko vyšlapanou cestu samostatnými návrhy. Že pak řečování patří k slabostem našeho života, o tom každý spis politický nás poučí.

Nešvar z neužívání práva „samo-

statních návrhů“ vytykali jsme v Času už častěji a budeme tak činit letos tím důrazněji. Obyčejně se tvrdí, že organisační poslanci v klubu sněmovní má tu výhodu, že udržuje míru ve věcech a sebekáže a látku sněmovní v klubu nejprve protříbenou vnáší před plný sněm. V tom může být mnoho pravdy, když o to předsednictví klubu bude dbát. My také kluby a strany politické budeme činit zodpovědnými za takové zbytečné návrhy o věcech, které krátkým způsobem mohly být mnohdy i lépe opatřeny. Učiní-li na př. posl. Štastný na sněm návrh o studiu střelby do mračen a utluče potom svou odůvodňovací řeč ¾ denní schůze, je to hýření domýšlivosti na útraty království českého. Měl vědět, že ministerstvo zkoušky o tom už podniká a že proto jsme ve svazku státu rakouského, abychom na společný náklad to a ono podnikajíce sami při tom ušetřili. Takové střílení do mračen všelijakými zbytečnými „samo-statními návrhy“ stojí zemi při každém prořečném dni asi 3400 K jen za diéty poslanecké!

Zneužívání práva samostatných návrhů je také velmi nebezpečné vlastní svobodě slova, zejména volnosti slova menšin a volných směrů. Svádí většinu při oprávách jednacího rádu sněmovního podmiňovat právo k návrhu větším počtem poslanců (v Čechách stačí zo poslanců).

Přírodnopzytcí ukazují, že příroda jako rozsáhlá hospodyně šetří všechny směry: dala-li člověku vtip, nedala mu svalovou sílu lva ani mohutnost slova. Všude v přírodě vládne pravidlo úspor, lex parsimoniae. Toto pravidlo zachovává důsledně v příroda česká. Od té doby, co Mladčeši zavedli nezpůsob zaplavovat sněm samostatními návrhy, mlivením z oken — rozšafná příroda čím dálé tím méně řečníků neb aspoň méně nadaných řečníků vysílá do sněmu českého.

*
Ze základí sněmu.

— Hlas Národa 1. prosince v nadšeném úvodníku „Koncentrace českých sil?“ raduje se z opětovného zastoupení národní strany (šestí poslanců) na sněmě a ještě víc z úplného významu staročeských politických myšlenek přejatých nyní od Mladčešů. Mladčešům zhubde už jen jejich jméno.

— Mezi peticemi sněmu patrně na popud Mladčešského vedení podávanými letos i vloni jest velké množství petic za doplnění obecného zákona ustanovením, že obec v pečti směří mítí českého lva dvouocasého (zemský znak). V pondělí podáno takových petic opět několik. Pomůže to zemědělství nebo lepší správě v obcích?

Drobnosti.

Podkopnická činnost klerikalismu vystupuje v celé své nahotě na Moravě. Sotva že se stalo úsilovnější české volání o druhou, moravskou universitu, již klerikálové se snaží třístit a oslabit české hlasové. List olomouckého arcibiskupa p. Kohona, Moravan, vyslovuje se proti české universitě na Moravě, kterou by zřídil a řídil stát. Státní vysoká škola nemohla by stavět vědu v podruhé cirkve. A proto dovedl Moravan napsat: „My vidíme to ovoce té školy podvratné v Čechách a my trneme sledujíce tamější poměry, poněvadž víme a jsme přesvědčeni, že bez náboženství, bez cirkve katolické národ nás neobstojí a proto výstražný nás hlas: než takovou universitu u nás, ráději zádou, ta nebyla by požehnáním pro Moravu a my katočí nikdy a nikdy nepřipustíme, abychom oloupeni byli o „dědictví otcův“. A nebylo-li by jinak možno, abychom měli na Moravě českou universitu katolické Moravě přiměřenou, pak nezbývá, leč abychom si ji zbudovali

sami. V malé Belgii katolíci miliony obětovali a obětují na vydržování národních katolických škol; nemá-li rakouský stát pro nás na Moravě vysokých škol českých zbudovaných na skále Petrově; pak nezbývá, leč abychom pomysleli na zbudování university z našich kapitul a to university katolické.“ Ze česká, katolická universita na Moravě je po dlouhou dobu holým snem, je zřejmo. Vždyť zřízení německé university katolické, pro kterou již nyní je pohotové milionový kapitál, dle počtu samých biskupů nenastane před nejakymi dvaceti lety. A dokud nemají klerikálové pravou svoji katolickou universitu v Solnohradě, jež zřízení došlo již i schválení papežského, nebude mezi nimi ani pomyšlení, by se starali jen o prvé sbírání sil pro universitu českou. Slib, že katolíci vlastní silou se postarájí o českou katolickou universitu na Moravě, očividně není vážný. Proto nelze vidět v klerikální agitaci proti státní české universitě moravské než obmyšlné křížení českých sňah a tužeb. Klerikálové bojí se vzdělání, bojí se vědy a proto bez ohledu na nejzivější potřeby českého lidu zdvihají své hlasy proti moravské universitě. Ani toho při tom nedabají, že pracují tak pro vše německou.

Mladočeské taktiky proti Mladočechům využívá denník národně-sociální strany. Mladočeši zavedli v české politice zrádcování, jímž odbývali každou nepohodlnou myšlenku. Nečisté, zrádcovací zbraně užívali ještě před půldruhým rokem proti české straně lidové, která prvá se vyslovila pro národnostní samosprávu. Zatím než se rok minul s rokem, politická praxe sama přinutila Mladočešky, aby přímo uznali národnostní rozhraničení za potřebné. Jinak se přece vnitřní úřední řeč česká provést nedá. A k tomu odpovídá Česká Demokracie, že vnitřní úřední čestina „přečeně není žádný úspěch, ale je hrozná škoda a naložen na české věci by to byl, kdyby okresy rozděleny byly na německé a české a český lid v tak zv. uzavíraném území stal se bezprávným. A to mladočeští Kramářové zamítají, o tom mladočeští tisk mlčí, ačkoliv připravuje se zrada nejen na Moravě a Slezsku, nýbrž i na našich národních menšinách.“

Sociální demokracie a Národní Listy. Vlastenecká společnost naše, která ovládá téměř všechny české národní spolky a ústavy, jeden hřich nedovede nikdy zodpovědět před svým i před veřejným svědomím. Vinou jejího bylo české dělnictvo odchánáno od národní práce ve spolcích. Ze dělnictvo samo jinak vždy pracovalo na prospěch české věci, to přiznaly už arcí nejdřívněji i samy vlastenecké žurnály. A právě nyní je to sociálně-demokratické české dělnictvo, jež podniká rozsáhlý a vážný boj o české školy ve Vídni. Přesto, že tyto skutky národního sebevědomí mezi dělnictvem musejí vidět i vlastenecké oči, praxe vlastenecká zůstala odmítavá, ba nenávistná. A v tom vidíme tím větší hřich, že právě v uplynulém roce ozvaly se i v sociální demokracii hlasy, které radily ke společné práci v Národních Jednotách a v Ústřední Matici. V uplynulém roce byla náhada mezi dělnictvem ještě příznivá k tomu, aby se zapomněly staré křivdy a nedorozumění. Jen trochu taktu a slušnosti bylo třeba. Ale místo toho vlastenecká společnost zachovala svoji bezhlavost vůči českému dělnictvu. Co dovedou bezhlaví lidé vyvěst, o tom čteme ve Vyšehradu. V Bílině nabýli sociální demokraté většiny v místním odboru N. J. Severočeské. „Tito lidé — píše Vyšehrad — beznárodně smýšlejí měli nyní v rukou tak důležité národní sduření. Toho ovšem nesměl trpěti Ústřední výbor N. J. Severočeské v Praze a nařídil konečně — po delší době — k stížnosti některých Čechů bílinských nové s Čínou.

volby, k nimž jako delegát vyslan byl pan K. St. Sokol.“ Lze se divit, když sociálně-demokratické dělnictvo se vyhýbá spolků, jež hož vedení je považuje za beznárodní, ba za hotové nepřítele české věci?

Všeněmci zaslali všem poslancům stran německé pokrokové a německé lidové společné přípis, v němž je vyzývají k utvoření zvláštních odborů všech německých poslanců k zastávání zájmů agrárních a živnostenských. O přípisu tom jednáno v obou německých klubech v pokrovém a v lidovém hned v pondělí, ale neučiněno žádného usnesení. Náhoda je však neprázdná. Ukažuje se k tomu, že akce tato nemá správně zahájena, ježto pomíjí klubovní organizace obou těchto německých sněmovných stran.

Z klubu velkostatkářských. Při volebním kompromisu velkostatkářském bylo sjednáno, že hned v prvé schůzi nově zvoleného snemu podá se návrh na volební opravu ve velkostatkářské kurii a že v něm ústavovným vyhradí se posavadních 21 mandátů, nýbrž 25. Návrh ten na snémě dosud nebyl podán a jest poodložen až k jarnímu zasedání.

Německý klub pokrovový na snémě. Ve schůzi německých pokrovových uneseno v odpověď na mlaďácký návrh adresního výboru podat znova návrhy na zřízení národnostních kurií, na pokračování v rozhraničování a ohraňování okrese s dle národnosti a na důsledné tím směrem zřizování a zařizování úřadů. Předsedou klubu je dr. Eppinger, náměstkem jeho posl. Vincenc Hoffmann, do parlamentární komise zvolení kromě obou jmenovaných ještě dr. Funke, dr. Nitsche a dr. Pergelt.

Nejnovější zprávy. telefonické a telegrafické.

Osamocení Anglie na moři středozemním.

Vídeň 31. prosince. (Přív. zpráva.) O tajné smlouvě francouzsko-italské pínající z italského prameně též současně zprávy londýnský list Sunday Special a Kölnische Zeitung. Dle nich styky Anglie a Italie, kdysi tak vroucí a důvěrné, byly zaměněny úmluvou francouzsko-italskou, k níž pozváno i Španělsko. Hlavním bodem úmluvy je severoafrické pobřeží, zvláště Tripolis a Marokko, takže právě tehdy, když asi nastanou podstatné změny na severoafrickém pobřeží, zůstává Anglie osamocena. Francie má mít volnou ruku v Maroku a Italie za to zase má zaručenu akci nezávislost v Tripolisu, ba snad i podporu Francie. V Anglii z toho vzniklo značné rozhorlení proti ministerstvu, jež v kritické chvíli neodvrátilo odcizení se Italie Anglii.

Zastavené trestní řízení.

Vídeň 31. prosince. Jak Wiener Morgenztg. a Illustrirte Extrablatt ohlašují, bylo vyhověno císařem abolicemi žádostí, již podal Arnošt Löwenfeld, který zastřelil poručíka Benu ze Sojků v souboji.

Správa císařských rodinných statků.

Vídeň 31. prosince. CB. „Wiener Ztg.“ oznamuje, že dle nejvyššího rozhodnutí ze dne 5. prosince ve dení správy císařských rodinných statků v Bezně, Smiřicích a Cerekvici svěřuje se zvláštnímu správnímu úřadu, jež poneše název: „Inspektion císařských rodinných statků v Smiřicích a s oborem působnosti reditelství císařského a královského soukromých rodinných statků ve Vídni a v Praze“ a zahájí činnost den 1. ledna 1902.

Změna v uherském ministerstvu obchodu?

Pešt 31. prosince. CB. Uherská korespondence oznamuje, že zplnomocněna prohlásit, že je bezpodstatná komise, jakoby minister Hegedüs odstupoval a Szell chcel převzít jeho obor.

Dohoda Anglie a Ruska...

Londýn 30. prosince. CB. „National Review“ uveřejňuje článek, jež prý je psán jistým ruským diplomatem a ve kterémž pisatel horší pro dohodnutí se Anglie a Ruska. Hlavní překážkou žádoucí shody byly prý dosud mylná nedůvěra Anglie k ruské diplomaci a její bezdůvodné zlepokojení domnělými ruskými choutkami na Indii. Postup Ruska ve střední Asii neděje se prý dle promyšleného plánu, nýbrž toliko následkem různých okolností. Pisatel článku má za to, že příjem sousedství anglických a ruských držav ve střední Asii bude oběma stranám výhodný. Důsobě stálu v rukou kontrolu. Obě říše mají prý zájmy, k jichž ochraně je potřebí vzájemné spolupráce. Pisatel nenalezl prý nikdy ruského státníka, jež by byl vůči Anglii mluvil o možnosti vpádu do Indie. Na konec doporučuje se uzavření podobné dohody s Čínou.

Nový ministr války v Srbsku.

Bělehrad 31. prosince. CB. Dosavadní srbský vyslanec v Cetini, nadporučík gen. stábu Antonić, byl jmenován ministrem války. Odstoupilý ministr války generál Milković byl ponechán v příkaznosti.

Vzpoura proti Anglii na ostrovech hebridských.

Londýn 30. prosince. CB. Ve vsi Ness na Lewisu v ostrovech hebridských došlo v sobotu večer ke vzpourě. Policie, jež přišla na ostrov z pevniny, byla od domorodých obyvatel vši do kostela zahnána a musila se po ghodinném obléhání vzdát. Mnozí policejní úřadníci byli kamením zraněni. Policejní moc opustila ostrov. Nejspíš bude na povstalců posláno vojsko. Vzpoura byla způsobena odporem ostrován proti uznání spojení škotských United Presbyterians Church s Free Church.

Z Číny.

Pekín 30. prosince. CB. Prince Čun, který se tou dobou nachází u císaře, zasnoubil se s vnučkou jistého, již zemřelého mongolského generála.

Peking 30. prosince. CB. Reut. kancelář oznamuje: Zdejší čínské listy přináší zprávu, že ve Vinchia-Fu v provincii Kansu byl francouzský misionář a několik čínských křesťanů zavražděno. Úředně zpráva ta dosud není stvrzena.

Kronika dne.

* Dne 1. ledna. Středa. Katol. i evang. Nový rok.

Východ slunce 8 hod. 1 min., západ slunce ve 4 hod. 5 minut.

Národní divadlo: Odpol.: „Byl jednou jeden král.“ — Večer: „Na starém bělidle“.

Smíchovské divadlo: Odpol.: „Zlý duch Lumpáci vagabundus“. — Večer: III. Švábův Sylvestr.

*

* Do týdne vydáme první a do konce ledna 1902 druhou knihu a to J. S. Macharova: *Knihy feuilletonů*, knihu první a knihu druhou. Jsou to knihy hlavně o bojích literárních, jež básník vedl od roku 1887; jsou to besedy a kroniky svou dobou s dychtivostí čtené, na nichž však nezastárala ani nitka. Knihu první obsahuje články Macharovy od r. 1887 do 1896. Knihu druhou od r. 1896 až do konce 1901. — Na obě knihy poslal originální obálky malíř Frant. Kupka z Paříže, pravé kabinetní kousky. Každá z nich prodávat se bude v naší administraci a ve všech knihkupectvích po 3 korunách. Kdo se vykáže celoročním předplatným na deník Čas pro rok 1902, ten dostane Knihu feuilletonu po 2 korunách (s přírůzkou poštovného). Rozeslati počne novým rokem. Administrace naše přijímá objednávky na obě knihy.

* Soběslav Pinkas zemřel v úterý 30. prosince večer; jeden z nejstarších výtvarníků českých, býv. profesor kreslení na vyšší dívčí škole pražské. Zemřelý narodil se r. 1827, byl nejstarším synem dra Adolfa M. Pinkase, známého v politických dějinách českých před rokem i po roce 1848. V paměti politiky české zůstane jméno Soběslava Pinkase z událostí roku 1848, jichž súčastnil se jako posluchač práv. Po zanechání studií právnických odesel na studia malířská do Mnichova a Paříže, odkudž navrátil se do Prahy r. 1869. Ze sněmu kroměřízského kreslil karikatury do „Šotka“ pro Hlaváčka, jehož byl přítel. Jak Hlaváčka miloval, ukazuje, že chtěl jej osvoboditi z Brixenu opatřiv mu pas; Hlaváček však tehdy přátele svou službu odmítl. Později uveřejnil Pinkas proti Helfertovi své vzpomínky na rok 1848. Důležitou částí jeho životní práce je, že jeden z prvních vůbec dopisoval do francouzských listů informační články o českém životě. Zemřelý, zjev aristokratický, elegantní, byl v Praze velice oblíben jednou jako výborný učitel, jednak jako předseda Umělecké Besedy a zakladatel pražské „Aliance Française“. Starší z dvojice jeho synů je poslancem na českém sněmu. — Zemřelý bude pochřben 2. ledna o 10. hodině dop. z malostranského chrámu sv. Tomáše na Sázavu. Budíž mu temě lehká!

* Rada královského města Prahy ve schůzi dne 30. prosince 1901 konané za předsednictví starosty dra Vlad. Šrba jednala mimo jiné o následujících předmětech: Česká reálka v Holešovicích-Bubenec. Sdělen byl výnos ministerstva kultu a vyučování, dle kterého císař svolil ke zřízení státní reálky s českou řečí vyučovací v Holešovicích-Bubenec a to počátkem školního roku 1902—1903. Pod-

minky ohledně příspěvků státu i obce byly již dříve stanoveny; třídy budou zřizovány postupně, tak že školním rokem 1908–1909 bude celá škola zřízena. — Městská průmyslová pokračovací škola dívčí. Předsedou dozorčí rady nad městskou průmyslovou pokračovací školou dívčí zvolen nám. dr. V. Frič, místopředsedou městský radní Zikan, dozorcem pedagogickým městský radní prof. dr. Městecký, náboženským obecní starší farář Vondruška, hospodářským obecní starší J. Ort, zdravotním městským radní dr. Štach. — Osobní. Magistrální koncipisty zvoleni pp. JUC. František Kyttler a Josef Malina. — Právo domovské. Vyhlášeno 181 žádosti za přiznání práva domovského ve smyslu zákona z roku 1896; 63 žádosti téhož druhu zamítнутý. — Jednota samosprávných úřadníků. Vyhlášeno bylo žádostí Jednoty samosprávných úřadníků v království českém, by v růzpadě rozejít se tohoto spolku rada městská převzala správu jeho jmění. — Osvětlení soudů na Karlově náměstí. Usneseno doporučení sboru obecných staršich, by sady na Karlově náměstí osvětleny byly šesti obloukovými lampami elektrickými, což by vyžadovalo zařizovacího nákladu 9716 kor. — Dář K. návrh městského radního dra Kühna vysloveny písemné díky za dar 120 kor., věnovaný sl. Annou Grohmannovou městským opatrováním k Vánočnímu. — Nový rok. Schůzí skončil starosta dr. Vlad. Srb vyslovením blahopřání k nastávajícímu Novému roku; městský radní dr. Kühn tlumočil totéž přání panu starostovi jménem rady městské.

* Kde se s Němcí shodneme? V Č. Budějovicích spojili se Češi s Všeněmci a výsledek byl, že vyhrál při velbách do měšťanského pivovaru. Češi mají 4 výbory, Všeněmci 3. Tedy pivovar; pan dr. Koerber má zde pevný bod pro budování českoněmecké shody.

* Osobní. První česká všeobecná akceová na život pojíšející společnost v Praze jmenovala svým tajemníkem pana Stanislava Hraběte, známého českého odborníka. Pan Stan. Hrabě nastoupí nový úřad svýj již dнем 1. ledna 1902.

* Koncerty. Pan Fr. Ondříček uspořádá v neděli 12. ledna 1902 o 4. hodině odpoledne v Rudolfinu velký koncert za spoluúčinkování orchestru „České Filharmonie“ a pianisty Rodericha Bassa z Vídni, s bohatým programem se zajímavými piecami od Saint-Saënsa, Beethovena, Čajkovského, Nešvry a jiných. Lístky v předprodeji má univ. knihkupectví Bursk a Kohout. — Pan Jar. Kocián uspořádá v Praze v Rudolfinu dne 8. ledna 1902 večer o 7. hodině samostatný koncert. Přihlášky a lístky v předprodeji od 2. ledna 1902 mají knihkupeci Bursk a Kohout, Fr. A. Urbánek, H. Wiener.

* Ženy pracující na prospěch celku. Jeden nás čtenář z Chicaga zaslal nám několik zajímavých výstřízků z místních českých listů, říká, že nemůžeme otisknouti všechny. Zde jeden aspoň: „Chicago učitelky získávají si velkých zásluh o městskou správu a o poplatnictví tím, že horlivě a se zdarem pracují, aby velké korporace platily spravedlivě na ně případně daně a aby nevymykaly se zdanění jako doposud. Učitelky domohly se přísně rozhodnutí soudnou proti korporacím používajícím drah a jiným, které mají od města cenné výhody. Nyní jsou odhadlány donutiti státní veeñovalci radu, aby daně spravedlivě rozepsala. Když se to nestane, budou učitelky žalovati členy veeñovalci radu na obnos 86,725,00, o který připravena byla městská správa chicagská a ostatní poplatnici nezdanění korporací. Práce učitelek slouží k eti veškerým ženám chicagským a veřejnosti sleduje ji s největším zájmem. — Kdyby se našim ženám dalo slovo ve všech veřejných, zda by už dovedly stejně chrabre hajit zájmy lidu?

* Rodinné zprávy. Pan Karel Gottlieb, fidelice k. priv. továrny M. Josse a Löwensteina v Klatovech, zasnoubil se se slečnou Lotinkou Kafkou, dceronu pana S. Kafky, kupce v Manetíně.

* Klerikální mezi rolnictvem nelení. Brněnský Hlas přináší velice poučný referát: „Katolický spolek českého rolnictva na Moravě konal schůzí svou v neděli dne 15. prosince t. r. v hostinci p. Uhlík ve Vacenověch. Schůze navštěvena byla přímo skvalem a to nejen rolníky vacenovskými, kteří téměř do jednoho se byli dostavili, ale i rolníky z Miletic, Skoronice a z celého okolí. Jako zvlášť potěšitelný zjev vytknouti dlužno hojně účastenství žen. Tak to má být! Ať zvěří ženy rolníků, že schůze naše prospěšný jsou nejen rolníkům samým, ale i národu našemu a výše katolické.“ Schůzí zahájil klerikální šlechtic, jehož přítomnost schůzí dodala „zvláštního lesku“, místní starosta upřímnut na čest být předsedou a potom

mluveno; první řečník — rolník — hovořil „dojemně a drasticky útrapy platební“; štěve venkov proti městskému obyvatelstvu. Druhý řečník zapříšal, že šlechtic a duchovenstvo nechtí stav rolnický utlačit. Staršík býv. poslanec F. Weber jen to těžko nese, že poslanci nechodi východí a hodně na schůze tohoto spolku a vybízí ženy, aby hodně chodily. „Všecky řeči byly s opravdou zálibou a zájemem sledovány a hlučným potleskem odměněny. Jaký byl celkový průběh schůze, vidět nejlépe z toho, že hned přiblížilo se ke spolku našemu 25 členů nových.“ Tak promyšleně, dojemně a drasticky chytá se náš moravský lid, nač chce klerikálka a její patroni i protektori.

* Technická komise koná pod protektorátem slavné městské rady v Písku dne 5. ledna 1902 o pol. druhé hodiny odpoledne výkonnou manifestační schůzí lidu ve prospěch zřízení české university v Brně. Na schůzi této přednášeti bude pan Ph. Dr. Zdeněk Tobolka: „O vzniku myšlenky vzájemnosti slovenské. Na to delegát techn. komise promluví: „O potřebě a významu české university na Moravě“. Zváni jsou páni poslanci.

* Osobní. Pan MUDR. Bedřich Porges, býv. I. asistent dematol. kliniky p. prof. Picka, zahájil svou speciální praxi pro nemoci kožní a pohyblivé v Praze, ve Ferdinandově třídě č. 37. (Platýs).

* Veni, vidi, vici chlubil se po válce rychle výhraně římský vojevůdce. Také tak se chlubí pražský orgán pošl. Klofáče, ale trošku brzy. Klofáč přišel, Klofáč viděl a byl viděn, ale ještě nezvítězil. Ale v nynějších trudných dobách aspoň trochu vzduté vedy učiní na lid nesoudný a nezvály náležitý dojem. Tak píše tedy Česká Demokracie o schůzi Klofáčové v Sedlčanech: Byla to schůze opravdu manifestační. Z celého okresu v neděli dopoledne sešel se lid, aby vyslechl posl. Klofáče, který za krátkou dobu do Sedlčanska získal myšlenku pokroku a demokracie. Sál byl přeplněn, lid tlačil se i po širokém schodišti až na ulici a celé zástupy musily se vrátiti. Řeč br. Klofáče, v níž reperoval o poměrech na radě říšské, přijata byla s velkým nadšením. Nedělní schůze dovršila výtečný nás postup na Sedlčansku. — Dovedete si tohle představit? že ne, my také ne! Ale úspěchy Klofáčovy jsou na Sedlčansku nepopratelný, velký a nejsou zakotveny v ničem záračném, nýbrž v neunávě, plně drobné práci od muže k muži, od chaty k chatě. Proto by Klofáč a ovoce jeho práce neměly být pro vtip nýbrž k vážnému přemýšlení a následování.

* Hrozný zločin spáchal dne 22. prosince starosta sokolské jednoty chrudimské, starosta župy východočeské, druhý starosta České obce sokolské, mladočeský poslanec atd. atd. pan JUDr. Karel Pippich: a vše čím? Vešel v sokolském kroji do obchodu císařského rady Jos. Breitenfelda, který si zapomněl vybrat rodiče, kteří by u antisemitských štváčů dosluhili milosti. Je to hrůza; však také chrudimští bratři sokolové, to se ví, že ti praví — jak píše Česká Demokracie — „viděvše, neb dozvěděvše se o této skandální události, odsoudili jednání starostovo veřejně, hned na místě, cítice se tím hrubě urazeni a nepřipustí podruhé, aby starosta jejich dělal v kroji sokolském židovi reklamu. Zase jeden důkaz o pronostnosti a znevratnosti tábora mladočeského!“ Aby nasi čtenáři posoudili vrchol „nestoudnosti“ dra Pippicha a opravně „mravního rozhodčení“ národnědělnických bratří Sokolů, prozrazujeme, že synové pan. Breitenfelda učili se německy až po odtoku chrudimských škol tepři v praktickém životě, dcera pán Breitenfeldova je odborně vyskolenou zpěvačkou a zpívala v Sokole, ano i v katolickém kostele v Chrudimi kolikrát a kolikrát k libemu uspokojenou posluchačům všechno druhu. Nejsou-li p. Breitenfeld a jeho oba synové dosud členy Sokola, je to jen následek toho, že se vydal když zábavným výborem tohoto spolku zákaň nepouštět židy všebe do závav a pro četné členy židovské neučiněno výminky ani mláky, ani výslovně, ani potom v praxi. Není-li tedy členem Sokola, není vinou jeho; byl, ale za penize také práva! Je to zločin, když Sokol vejdé v kroji do krámu (ne-li skutečného) aspoň bývalého Sokola? — Ten člověk, který dovede napsat, že dr. Pippich je největší propagator hesla „Svá k svému“ (zvlášť v tom naivně antisemitickém smyslu národních dělníků a radikálů), jak živ dra Pippicha neviděl a neslyšel!

* Jak užití výnosu desátku alkoholového, jednáno ve Švýcarsku spolkové radě takto rozuměn: Nařízeno, aby každý kanton aspoň část těch peněz obětoval školám za tím účelem, aby se zevrubněji vyučovalo zdravotnictví a žákům aby se o tom předmětu rozdávaly dobré spisy. Tento návrh byl přijat přes to, že lucernský poslanec Hochstrasser

mluvil proti němu, myslí, že program obecné školy jest již beztoho příčin, a že by tedy nemělo být do něho přidáno ještě zdravotnictví a kuchařství. Bylo mu však dán odpověď, že hygiena jest základem veřejného zdraví, protože jest ji všetkotí dětem, a že zásady dobré kuchyně nemají zůstat neznámý dívčákům, budoucím hospodynám. Nebezprávny bylo daleko na to naléhano, že lid potřebuje zdravějšího a hojnějšího jídla. Kdo zde jde odpoledne po trhu městském, pozoruje nemálo mužů počnoucích. Nepili sice mnoho, ale skoro ne jedli, a tak je i malo alkoholu ománilo. Dělník, aby nabyl víc sily, žádá často o lihovinu, nemysle na to, že se tím jen na chvíliku rozehráje a pak jestě více seslabe. Dobře rádi lidu, kteří mu praví, že se má přede vším pořádně najistí. Tím mnohý nechá nemříneho pití a lihovinu mu aspoň tolik neuškodí.

* Milionový odkaz universitě. Celé veliké město San Francisco v Americe vrzušeno je neobyčejným odkazem. Paní Jana Lathrov Stanfordová odkázala universitě v San Franciscu třicet milionů dolarů (asi 150 milionů korun)! Dar pozůstává z cenných papírů nejlepší hodnoty v úhrnné ceně 18 milionů dolarů, pak v pozemcích, které mají ceny nejméně 12 milionů dolarů a měří 100.000 akrů (40.467 hekt.). Rozkládají se v délce asi 20 kilometrů a v takové též šířce. Věnování je třikrát tak veliké, jako dosud známé největší věnování na světě. Nadaňna listina obsahuje tři velké pergamentové knihy s listy o 15 palcích šířky a 21 palcích délky. Každá stránka obsahuje 34 řádky, každý řádek deset slov. Universita v San Franciscu, beztak již nejbohatší v celé Americe, stává se takto nejbohatší universitou na celém světě. Vyučování je tam úplně bezplatné. Na vystějuje ji asi 1400 studujících, z nichž asi 500 je ženského pohlaví. Třetina posluchačů jsou cizinci. Na universitě přednáší 150 profesorů a učitelů.

* Unio catholica. Pojišťovna tohoto jména měla nějaké nesnáze finanční v Korutanském tak, že její činnost byla, jak jsme také už zaznamenali, násilně řádem přerušena. Nyní dochází zpráva, že dolnorakouský místodržitel rozpustil dolnorakouskou pojišťovnu téhož jména a nařídil okamžité zastavení spolkové činnosti. Odkud to?

* Letošní zima. V Dukovanech (Morava) sil jistý rolník zcela pohodlně na Štědrý den 1901 žito.

* Co jedi školní děti? V jedné ze saských předměstských škol sestavili učitelé na základě otázek dětem kladených tichou statistiku, dle níž zřejmo, kolik dětí jest v poledeň bez teplého oběda a co jedi i ony děti, jož mají doma teplý oběd. Výsledek byl, že asi 25 až 30 děti ze sta již od měsíce od teplého nepozili, nýbrž výlučně jen kus sušého chleba bez sádla nebo másla. A tak zvaný oběd těch šťastných dětí pozůstával okrouhle z 50 až 60 procent brambor maštěných lněným olejem. Tuto zprávu provází učitelé a lékaři, jichž rukama řádem přerušovala. Nyní dochází zpráva, že dolnorakouský místodržitel rozpustil dolnorakouskou pojišťovnu téhož jména a nařídil okamžité zastavení spolkové činnosti. Odkud to?

* Letošní zima. V Dukovanech (Morava) sil jistý rolník zcela pohodlně na Štědrý den 1901 žito. * Co jedi školní děti? V jedné ze saských předměstských škol sestavili učitelé na základě otázek dětem kladených tichou statistiku, dle níž zřejmo, kolik dětí jest v poledeň bez teplého oběda a co jedi i ony děti, jož mají doma teplý oběd. Výsledek byl, že asi 25 až 30 děti ze sta již od měsíce od teplého nepozili, nýbrž výlučně jen kus sušého chleba bez sádla nebo másla. A tak zvaný oběd těch šťastných dětí pozůstával okrouhle z 50 až 60 procent brambor maštěných lněným olejem. Tuto zprávu provází učitelé a lékaři, jichž rukama řádem přerušovali. Nyní dochází zpráva: „A od tohoto ubohého lidu chví naši zemědělci a liberálové ještě vyšší výšky cl z potravin. Nechť se stydí!“ Když mladí lidé honěně před časem zmírají, tu je potom kroucení očima, tu je mravokárných řečí o tom, jak si nynější mládež podtrží zdraví! A hle, statistika povídá, že ne ta mládež, nýbrž ti, kdo se mají o dítě postarat, dokud se nemůže samo užít, jsou příšinou mrzáků, nemoci a předčasně smrti dorostu!

* „Povtivý“ společník. Václav Picek, pekařský pomocník, žil s vdovou A. K., která má výčep na Malé Straně, ve společné domácnosti. A. K. ve všem mu důvěrovala a Picek důvěru šeredně zkámal. Dne 30. prosince poslala ho, aby v Pražském městanském pivovaru vyzvedl kauči v obnosu 145 korun. Picek do pivovaru došel, ale s penězi ke vzdově se již nevrátil. Podvedené napadlo ným, aby učinila revisi svých věcí a ta shledala, že jí Picek ukradl skvostů a peněz na hotovost za 654 korun. A. K. učinila ho na policejním komisařství nejen z krádeže, nýbrž i že jí vyhrozoval zabítím a sibil ji tak, že po tři neděle byla nemocna. Picek byl zatčen; při prohlídce nalezeny byly u něho pouze 4 haléře.

* Umučen ve vězení. „Arbeiter-Zeitung“ přinesla z Přemyšlu zprávu: Do nemocnice v Přemyšlu byl dopraven sonstružnický pomocník Foberg z věznice v Mostiskách. Minulý týden hlásil se u policie, že zameškal odvod letošního roku. Policie se rozhodla, že ponechá ho ve vazbě, až dojde od velitelství odpověď na dotaz, v té příčeně učiněný. Dokud měl Foberg peníze, hráli s ním policajti v karty a domino. Toto převelství pominkulo však, když došly. Foberg žádal, aby mu vyplatili 6 kor., které si schoval u policejního dozorce. Tento však mu vysílal několik poříků a dal mu nespouštěně ran pěsti do hlavy. Potom ho dal dopravit do vazby, kde ho policisté ještě

Kdo nehledí jen na skvělou úpravu knihy, ale také na obsah a chce čísti, hodně čísti věci literárně cenné,

tomu doporučujeme k odběru!

Světovou Knihovnu

sborník světové literatury všech dob a národů.

nejlacinější sbírku českých knih.

Rediguje Jaroslav Kvapil.

Každé jednoduché číslo o 80 i více stranách pouze za

10 kr. (20 hal.)

Díla ve Světové knihovně vycházejí jako **samo-statné a vždy ukončené svazky**. Větší díla vycházejí ovšem ve svazcích dvojitéch, trojnásobných atd. (tedy za 20, 30 kr. atd.). Předplatné na 10 čísel (kterýchkož) **2 K**, poštou **K 220**.

Dosud vyšla 244 čísla!

Romány, novelly, povídky, humoresky, díla vědecká, poučná atd.

Zadejte úplný prospekt Světové knihovny a rozšířte jej v kruzích svých přátel a známých. Prospekt zdarma a frahu!

Světová knihovna je na skladě v každém knihkupectví, zejména v:

Nakladatelství J. OTTY v Praze,
Karlovo nám. 34, ve Vídni VII., Burgg. 79.

Právě vyšlo! STRNISKA.

Humoresky.

Napsal Václav Štech.

OBSAH: Jmenovci. Druhou třídou. Mohamed v útek. Moje první premiéra. Můj blázén. Čtvrtá dimenze. Záhadné děvče. Zlatá růže. Pokuta muže. Z literární brázdy: 1. První půjčovna literárních reků. 2. Monolog o teiletonu. 3. Anketa spisovatelů. 4. Z duševní dílny velkého kritika. Groteska staročeská. Groteska staroegyptská.

164 stran na pěkném papíře

2 K 40 h, skvostně vázané 4 K.

Nakladatelství HEJDA a TŮČEK knihkupectví.
v PRAZE, Karlovo náměstí č. 26 n.

Sznamy zdarma afranko.

Zboží podšívkové

potřeby krejčovské, největší výběr v Praze, a nejlevněji doporučuje

J. Novák „u šajgrů“.

Právě vyšlo

1. číslo XXI. ročníku humoristického, ilustrovaného týdeníku

Švanda Dudák na rok 1902.

Redaktor a vydavatel Ign. Herrmann.

Bohatý, cenný obsah slovesný! — 17 původních ilustrací! — Články humoristické, satyrické, básně žertovné, vtipy atd. atd. v každém čísle. Dvacátý první ročník Švandy Dudáka vynasazí se, aby nepokulhaloval za svými předchůdci. Přineseme v něm pokračování *Pepánka nezdary* od Františka Župana, dokončíme v 1. půlletí Tohána Kondelíka a zetě Vějvaru, a v tomto prvním čísle přinášíme vedle Štechova a jiných příspěvků počátek Ilčení z působení života od Ig. Herrmanna Portála. A taky v tomto XXI. ročníku zůstanou Švandovým čtenářům věrní stáří spolupracovníci Alfred, Čapek, Fa Presto, K. B. Hájek, Kaminský, Klášterský, Leger, Neysímal, Fr. Procházka, Župan a jiní.

Na Švandu Dudáka předplácí se:

na 1/4 roku K 240, poštou K 270

celý rok 960, 10-80

Žádejte první číslo našeho poutníka humoristického na úkázku v kterémkoliv knihkupectví nebo přímo v administraci.

**Nakladatel F. TOPÍČ knihkupec
v Praze, Ferdinandová tř. 9.**

Hospodářství, hospod. úřednictví a hospodářství,
doporučujeme odborný týdeník

Hospodář českoslovanský

jehož číslo 1. ročníku XXXII. právě vydáno a každýmu zadarmo na úkázku se zašle, kdož o to požádá. Odběratelé používají zvláštních výhod a bezplatného zodpovídání všech odb. dotazů atd. Každá sobota vyde číslo s bohatým obsahem. Předplatné celoročně 10 K, půlletně 5 K, Čtvrtletně 2 K 50 h.

Majitele honitb, lesníky a myslivce upozorňujeme na

Kapesní kalendář

českých myslivců a lovčů na rok 1902.

Bohatý obsah, elegantní úprava, účelný zápisník. Vázany výtisk 1 K 50 h, poštou 1 K 60 h.

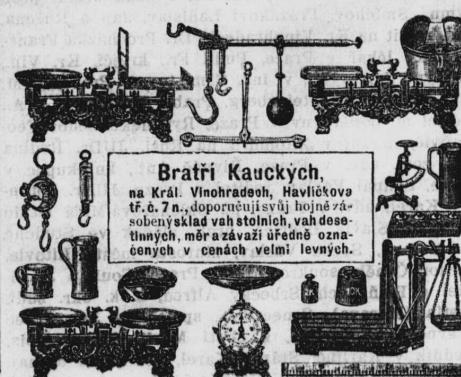
Úřadům samosprávným a občanstvu:

Zemské a státní subvence.

Návštěvou subvence všech druhů účelně se podávají od Edv. Srba. Cena 1 K 80 hal., poštou 1 K 90 hal.

Podrobné seznamy rozesýláme zdarma.

**Nakladatelství A. REINWART, nakladatelství
v Praze, ve Vodičkově ulici č. 23.**

Bratři Kauckých,

na Králi Vinohradech, Havlíčkova
ř. č. 7 n., doporučují svůj hojně využívaný
soběnýsklad vah stolních, vah desetinných,
měr a závaží, úředně označených
v cenách velmi levných.

NEJLACINĚJŠÍ dosud vydanou

UMĚLECKOU PUBLIKACÍ

jest právě vydaný

NAÐHERNE UPRAVENÝ

velký katalog nízepsaného nakladatelství.
Obsahuje na 100 stranách velkého formátu 33×25 cm.

172 obrazů

než nízepsané akvarely v barvách a perokresby Emila Horálka provedené v nádherném světlotisku. — Mimo to obsahuje všechny

100 akvarelů Václava Jansy

ze Staré Prahy ve zmenšené reprodukcii a mnoha obrazů vynikajících umělců: Brožka, Engelmüller, Fiály, Horálka, Jenewina, Muchy, Úprky, Urbana, Županského a j. v.

Tento umělecky vypravený a umělecky cenný sborník prodává se pouze

ZA JEDEN ZLATÝ.

Za obnos předem zasláný zaslá se franko. — Na skladě má každý rádný knihkupec, jakož i nakladatel

B. KOČÍ v PRAZE,

Františkovo nábřeží 14.

Právě vyšlo.

Dalibor

Ročník XXIV. č. 1.

Redaktor: LADISLAV DOLANSKÝ,

OBSHA PŘÍSPĚVKŮ: Dr. Jar. Borecký.

— Lad. Dolanský. — Dr. Vlad. Foerter.

— Karel Hoffmeister. — O. Horník. — Ot.

Hostinský. — Em. Chvíla. — Viktor

Jahn. — B. Kašpar. — K. Knittel. — Dr. Zd.

Nejedlý. — V. J. Novotný. — A. Rublič.

R. Valentová.

První číslo na úkázku zadarmo.

Odběratelům Dalibora poskytuje zvláštních výhod: Hudební závod MOJMÍRA

URBÁNKA

Administrace DALIBORA v Praze,

jen **Václavská ul. č. 21.**

Patentní kancelář,
ingenýr Jindřich Schmolka,

přísl. patentní růzstupce.

telefon č. 1080. **PRAHA,** Jindřišská ul. 21.

Výrobcování patentů ve všech státech

Ant. Kopecký,

ústav u cídlení šatstva a záclon

PRAHA, Bartolomějská ul. č. 306/1.

odporučuje se k cídlení všeho druhu plyšového nábytku, jakož i koberců v nejlevnějších cenách.

Nový rok!

EDITION M. U.,

Kombinované svazky vázání:
PÍSNĚ:

- I. Libické písničky. 50 písniček. (Střední hlas.) Cena váz. K 8.—, zpěvní hlas k tomu K 1.—.
- II. Novotný, Písničky lásky (2). Vendler, Pět písniček. Douša, Písničky (4). Novák Melancholie (8.). (Vysší hlas.) Cena váz. K 8.—.
- III. Novotný, Ze Starých časů (8). Maiát, Pět písniček. (Nízší hlas.) Cena váz. K 5.—.
- IV. Album ruských romanci. (9.) (Střední hlas.) Cena váz. K 5.—.

4ruční:

- V. Maiát, Hra na honěnou. Hašlička, Pohádky (3). (Prostří. též.) Cena váz. K 7.—.
- VI. z Káanů, Jarní ekiogy (2). Jaroš, Adagio. — Allegretto grazioso. (Též.) Cena váz. K 6.—.

2ruční:

- VII. Suk, Suite pro klavír op. 21. (Obsahuje populární »Menuet«.) Cena váz. K 5.—.

Housle a klavír:

- VIII. Karbulka, Souvenir d'Itale. Procházka, Náladky (3.) Cena váz. K 4.—.

Harmonium:

- IX. Album pre harmonium. 50 skladeb. (Snadné.) Cena váz. K 6.—.

Komorní:

- X. Chvála, Trio z g-moll. Cena váz. K 8.—.

Při zaslání obnosu předem zásilky franko.

Jednotlivé, původní, velmi vkušné vazby po 2 K.

Všecky hudebniny lze u mne objednat.

Dostatí lze také v nakladatelství

MOJMÍRA URBÁNKA

V Praze, Václavská ulice č. 21.

Vyznamenán přípisem ze dne 19. listopadu 1901 bronz. medailí a čestným diplomem francouzské republiky za spolupracovníctví v 13. skupině (hudba) na světové výstavě v Paříži 1901.

MUDr. Bedřich Porges,

bývalý I. asistent dermatolog. kliniky prof. Picha,

zahájil svou

speciální praxi pro nemoci kožní a pohlavní.

Ordinuje v Praze, Ferdinandova třída čís. 37. (Platý) denně od 8 do 10 a od půl 2. do 4, v neděli a svátky od 9 do 11.

Divadlo Variété.

DNES
zcela nový program.

Žádné
chránitko límců
není tak praktické
a nenosi se tak elegantně jako nový

Patent.
chráněno „SAVING“ Patent.
chráněno.

Svoji velice důmyslnou faconou a bez jakéhokoliv obtížného knoflíku přiléhá pevně a chrání tak výtečně celý krk před vlivem drsné povětrnosti, že se mu cos podobného nevyrovná. Vzdušnou se nákrčník nezakryje aniž zmačká.

„Saving“ je originalitou, a není dražší, než starší nepraktická chránitka límců. Prodává se ve všech městech. Kde není ho lze dostat, obrattej se na zástupce.

S. Fuchsa v Praze-II., 695.

— Čestná uznání. —

LOTINKA KAFKOVA,
KAREL GOTTLIEB,

SNOUNCI.

MANETÍN. — KLATOVY.

Wollmanova patentní vana ve stole je nejlepší pro každou domácnost, jež má nedostatek místa v bytě.

Koupiti lze

v různých

velikostech

od 25 zl.

výše

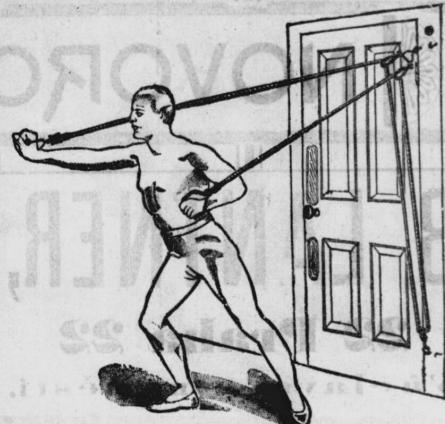
Wollmanova patentní vana ve stole je nejlepší pro každou domácnost, jež má nedostatek místa v bytě.

Wollmanova patentní vana ve stole je nejlepší pro každou domácnost, jež má nedostatek místa v bytě.

Wollmanova patentní vana ve stole je nejlepší pro každou domácnost, jež má nedostatek místa v bytě.

u majitele patentu

J. Wollman

Chcete-li učiniti **dárek**, který podrží trvale svou cenu, poskytuje zábavy a bezpečnosti tělesné výhody, dejte tento přístroj.

Výhradní prodej jen u **Faltina a Hechta** v Praze na Václavském nám. u zlaté husy.

Nábytek na splátku

u Edvarda Riedla na Krále. Vinohradech
roh Balbínové ul. č. 2. n. a Jungmannové ul.

Všem svým velectvěným pp. hostům a příznivcům, k čímu roku minulého závod nás

kavárnou „U Karla IV.“

nároží Žitné ul. a Karlova nám.

návštěvou svojí pocitů ráčili, vyslovujeme srdečné díky a přejeme

šťastný --- nový rok!

V úctě oddaní

Josef a Aloisie Eisenkollovi.

Připojujíce se též k výše vyslovenému blahopřání, znamenáme se v nejhlušší úctě oddané

služebnictvo.

Obchodní škola

Bergmanova

Praha, Železná ul. 22.

Vstoupiti lze denně.

Dámské kurzy zvlášť.

Vyučování od odborníků. Večerní běhy pro zaměstnané. Přípravka pro jednorocní dobrovolníky v ústavě. Prospekty na požádání.

Nový rok

1902

Nový rok

NOVOROČNÍ OZNAMOVATEL.

B. LANTNER,
22 Praha 22

Václavské náměstí.

Strunové nástroje jen od houslaře.

Opravy odborně od 5 zl. výše.

Dárkem od Lantnera způsobíte radost nemalou.

Bez konkurence.

Bez konkurence.

STEIN

nejlevnější

perské koberce

jedině

Praha, Václavské nám. 829.
(palác Valdeckův).

Novoroční dárky.

Továrna na glaceované rukavičky
a dům exportní

„U PROTEŽE“
M. HOFMANN V PRAZE 794-I.

zasílá speciality glaceovaných rukaviček pro pány a dámy od nejjemnějších až k nejlevnějším druhům. Nejlevněji dobríkou. Od 1/2 tuctu výše v každých.

Karel Lüftner,
Praha,
Václavské náměstí čís. 7,
doporučuje za

novoroční dary
cestovní potřeby,

cestovní kufry, kabely, kabely s toaletními potřebami, tašky a řemeny na plády, cestovní pokrývky a polštáře, necessairy, menážní koše, kapací příbory, polní lahve, lovecké brašny, gamaše, tornistry, tlumoky, pouzdra na doutníky, peněženky, školní brašny, desky s řemenky, na knihy atd.

Velký výběr! Velký výběr!

Cenníky zdarma a franko.

Zástěry dámskéstálé barvy, v nejnovějších tvarech
vyrábí nejlevněji**LEOPOLD KOBЛИC,**

PRAHA,

Ovoceň trh číslo 15.

! Důležité pro pány překupníky!

Phonography

a phonographové válečky.

Pravý Edisonův hudební sbor jsou jediné, které možno tisíckrát hrát, aniž by tím plnost zvuku trpěla.

Cena zl. 1:50. Válečky >Columbia< zl. 1:50.
Válečky zpěvní, písň z oper a operet zpíváné zpěváky
při výrobu rádu.

Válečky tyto hod se na všechny phonography.

Obroušení válečků 10 kr. za kus.

A. Rosenthal,

c. a k. dvorní optik.

— PRAHA, Příkopy 26. —

Nejhodnější novoroční dary.Výroba všeho druhu prádla pro
pány jakož i hojný výběr nejnovějších
nákrčníků, a jiných do
modního odbornu spadajících věcí

doporučuje

VILÉM SCHICK, PRAHA

Vodičkova ulice č. 19.

roh Vodičkova ulice a Palackého třídy.

Objednávky z venkova rychle se vyřizují.

Nábytek čalounovanýzhotovuje a vždy na skladě chová,
jakož i veškeré**práce dekoracní**

vkusně provádí

Ludvík Martinek,
čalouník a dekoratér

Praha, Táborská ul. 27.

Koberce**Záclony****Pokrývky**

Úplná zařízení lůžková

Župany**Haveloky****Deštníky**

doporučuje velkozávod firmy

JAN STOUPA

v Praze, Václavské nám. čís. 32.

Ilustrované cenníky zdarma a franko.

**Nejmodernější
panské látky.**Nejnovější burské látky
na dámské kostýmy a na
dámské klobouky.

Velmi levné zbytky látek.

Příhodné a praktické
novoroční dárky.

Vzorky franko. — Ceny ve výkladech.

Solidní obsluha.

! Novoroční dary !

Divadelní kukátka s vý-tečnými skly achromat. v různém provedení, **dalekohledy**, **binokle**, **tlakomery** (barometry), **zlatník**, **brejle** a **skřipce** od 3.—, **later-ny**, **magiky** s pohybl. obr. —80, 1:80, 2:50, 3:—, 4:—, 5:—, 5:60, 6:20, 8:—, 10:— a výše, **scloptikony** 35— až 100—, **parní střejky** od —60, **elektromotory**, **elektr. tramwaye**, **fysikal. skříne** ku pokusům, **indukční přístroje** od 2:50, **fotograf. přístroje** moderních soustav v levných cenách a výtečné **jakošti** doporučuje

J. Vejtruba junior,
Praha, Malé starom. nám. 459.

Pravé**aplikované tylové story**
kus zl. 4:—.**N. J. KOHN,**
Praha, Příkopy čís. 3 n.

Sklad pařížských krajek

Krajkové záclony7 metrů dlouhé, na 3 stranách zaobloučené,
do jednoho okna zl. 2:50.

Konfekční dům

DÁMSKÉ:

Žakety podšíté	od zl.	3:50—150
Paleta podšítá	>	7:50—200
Límce vyšíváné	>	1:50—100
Límce vyšíváné a vatované	>	9—150
Rotundy s kožešinou	>	20—200
Kostýmy soukenné	>	6:50—100
Bízky flanelové	>	—70—3
Bízky látkové	>	1:75—25
Bízky hedvábné	>	3—35
Sukně soukenné	>	1:50—35
Sukně spodní	>	1:20—25

Kožešnické výrobky

DĚTSKÁ

KONFEKCE

MUŽSKÉ:

Obleky	od zl.	19—40
Svrchníky	>	10—36
Haveloky	>	5—20
Kalhoty	>	2:50—12
Zimníky	>	8—68
Derby	>	12—40
Saka ledenevá	>	4—20
Městské kožichy	>	40—300
Cestovní kožichy	>	35—150
Hospodářské kožichy	>	10—60
Levecké kožichy	>	15—18
Nánožníky	>	10—40

ZIKMUND STRÁNSKÝ PRAHA

MUŽSKÁ

DĚTSKÉ:

Jupičky	ed zl.	1:25—10
Pláště vatované	>	2:50—25
Kostýmy	>	1—15
Haveloky	>	3—9
Svrchníky	>	4—12
Kalhotky	>	1—4
Zimníky	>	2:50—20

KONFEKCE

Hybernská ulice 1003

CHLAPECKÉ:

Oblyky	od zl.	6—30
Svrchníky	>	6—25
Haveloky	>	3—12
Kalhoty	>	2—8
Zimníky	>	5—30
Derby	>	8—25
Saka ledenevá	>	3—12
Kabáty k bruslení	>	5—20
Městské kožichy	>	30—60

DÁMSKÁ

KONFEKCE

DÍVČÍ:

Zakety podšíté	od zl.	2:75—40
Paleta podšítá	>	5—50
Límce	>	1:25—40
Kostýmy soukenné	>	5—40
Bízky	>	—70—15
Sukně soukenné	>	1:50—25
Župany	>	1:75—15
Sportovní kostýmy	>	
Rukávečky	>	
Kelléry	>	

Pevné ceny.

Pevné ceny.

**Pravé
ruské galoše**

odporučuje

Ant. Čurda,

Praha, Vodičkova ulice čís. 22 n.
vedle vyšší dívčí školy.

Josef Jungr

závod modelářský pro veškeré strojní potřeby, Smíchov,
Palackého tř. čís. 829. Palcování kol. Dělní féménice na
transmisce jsou stálé na skladě nebo na přání dle velikosti
se v nejkratší době zhotovit!

Cis. a Král.

dvorní dodavatel

FRANT. KAREL SCHALEK

Továrna na nábytek

v PRAZE, 40. Ferdinandova tř. 40.

Úplné zařizování bytu.

Solidní obsluha, levné ceny.

Upozorňuje se na nově uspořádané výkladní skříně.

Vozík pro nemocné,

rekonalvalscenty, k ručnímu po-
hybu pro invalidy a pro takové
jmž nohy službu vypovídají.
Dopouštěn lékařskými autori-
tami. Dodavatel civilních
c. a k. vojenských nemocnic,
sanatorioru atd.

Továrna: L. BAUMANN, majitel c. a k. privilegia, Vídeň
VI, Millergasse č. 6. F. — Obrázkové cenníky zdarma.

Prospekty na požádání zdarma.

P. T. abiturientům středních
škol žádostí za právo jedno-
ročního dobrovolnáka ihned,
správně, levně v I. a nejstarší
kanceláří vojenských záležitostí od r. 1897 jen Praha II,
Bíláčina třída čís. 1080 u set-
nicka Janouškovce se vyhotoví.

Informace, reklamace, žádostí, pokyny.

**MATTONI-ED
KYSIBELKA**
převážně
alkalické
KYSIBELKA

Majitel a vydavatel dr. Jan Herben. — Odpovědný redaktor Jaroslav Tůma. — Tiskem Edv. Beauforta v Praze.

— 240 —

Prkna

dodává nejlevněji dovoz-
ného prodeje do všech
stanic

Vilém Liebstein,
vývoz prken v Plzni.

Vše za báječně
levné ceny.

S. FISCHMANNA synove
Továrny skla a velkoobchod
v Praze, Zlatnická ul. č. 6 n.

doporučují

veškeré druhy pivních sklenic libo-
volných vzorů, s nápisem i bez nápisu,
jakož i ostatní skleněné nádoby,

L A M P Y
všech druhů za bá-
ječně levné ceny.

Cognac

pravý, starý, velmi dobré a spolehlivé jakosti

láhev za zl. 1·40

též v menších láhvíčkách po 75, 36 a 20 kr.

G. Leonhardt nást.

v Praze, v Bredovské ul. č. 12. Telefon 2335.

! ! Okuste Vydrovy kávy ! !

Vzorek zdarma.

„VYDROVY BESEDY“
vlastní tovární
časopis zasylám zdarma.

**Vydrova továrna
na žitnou kávu.**

PRAHA-LIBEŇ VIII.

Uhlí **tu- i cízozemské**

jest levně k dostání u firmy

Šrámek a spol.,

Praha, Vodičkova ul. 16.

Telefon č. 2886. — Telefon č. 2886.

Rychlá a kvalitní obsluha.

Založeno 1861.

Alois Malý Praha,

I. na Můstku.

I. na Můstku

**Obložené
housky**

25 druhů

po 5 kr.

Velký odber. Čerstvé dobré
zboží.

Studený nábez.

1 kg. zl. 2—, 1·40, 1—.

— Žádné filialky. —

**Frankfurtské
uzenky**

pravé kus 28 kr. =

Drážďanské . . kus 7 kr.

Debrecínské . . > 10 >

Cigárka . . > 7 >

Cabanos . . > 26 >

— Zlatá medaille. —

Pečeně

sekana 15 kr.

ze zajíce 20 >

Debrecínská 10 >

Roastbeef 20 >

— Vlastní výrobky. —

**Obložené
chleby**

se šunkou 10 kr.

se salámem 10 >

chléb chorvatský . . . 6 >

sardelový 10 >

brunšvický 8 >

ruský 12 >

vlašský 15 >

se sardel. másl. 10 >

Sulce.

Obyčejný 15 kr.

S jázykem 25 >

S úhořem 25 >

S pečítkou 20 >

S busimi játry 30 >

S kuřetem 30 >

Kýty

pražská vařená . . . 10 kr.

pražská peč. v chlebě 20 >

telecí pečená . . . 20 >

vepirová pečená . . . 20 >

Vestfalská syrová . . 20 >

— Zlatá medaille. —

Paštiky

pařížské

jatrové 16 kr.

sardelové 20 >

lanýžové 24 >

z husich jater 30 >

s pistaciemi 24 >

z hus. jater a lanýži 34 >

Likéry

slivovice 10 kr.

jeřabinka 10 >

chatreuse 15 >

kontušovka 8 >

krminka 10 >

maraschino 15 >

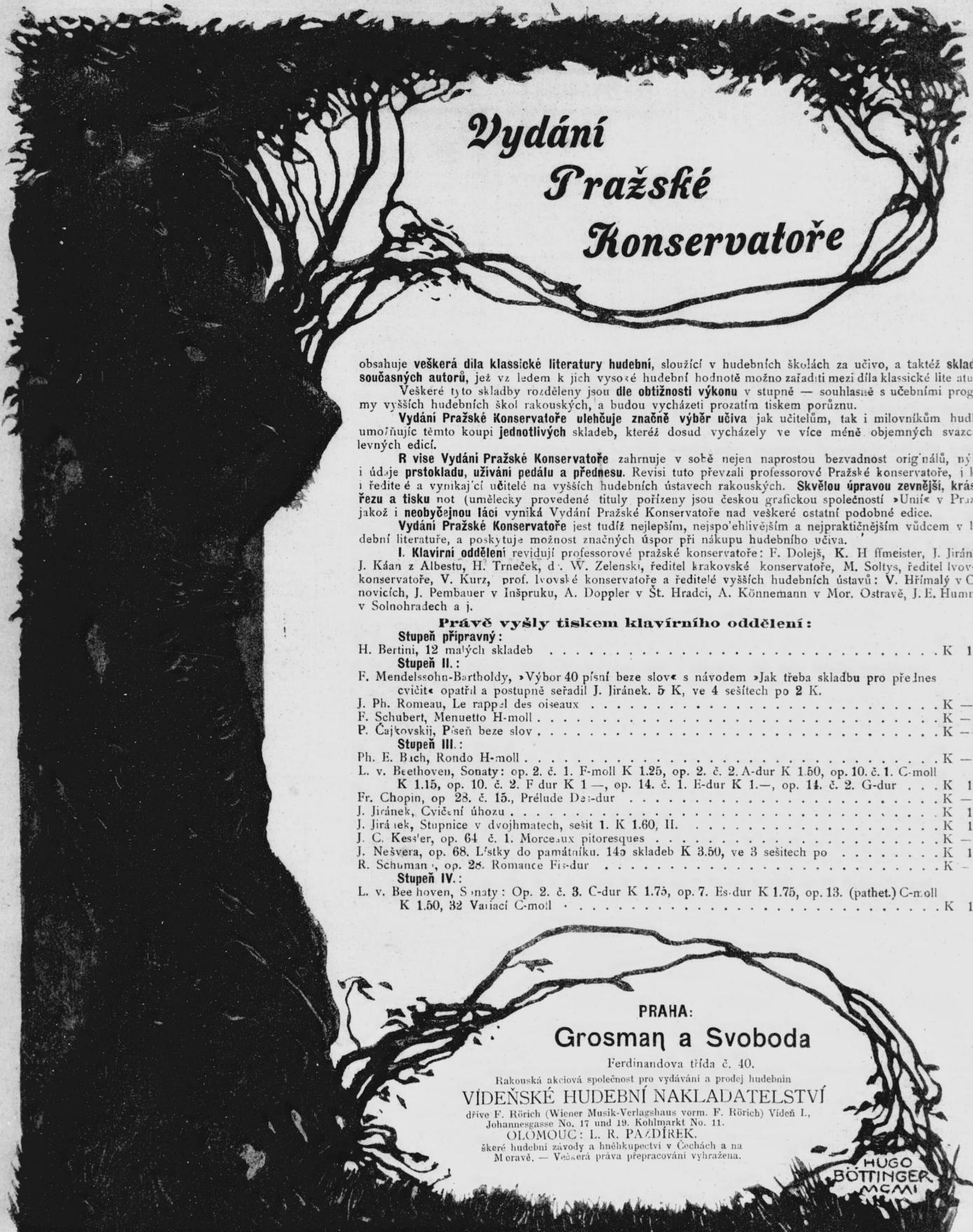
anglická hořka 10 >

borovička 8 >

Feuillantine 25 >

Dvě prodejní místnosti.

V neděli a ve svátek, od 6—8 hod. večer otevřeno.

Vydání Pražské Konservatoře

obsahuje veškerá díla klassické literatury hudební, sloužící v hudebních školách za učivo, a také skladby současných autorů, jež vž lede k jich výsoce hudební hodnotě možno zařadit mezi díla klassické litery.

Veškeré tyto skladby rozdeleny jsou dle obtížnosti výkonu v stupně — souhlasně s učebními programy vyšších hudebních škol rakouských, a budou vycházet prozatím tiskem porozu.

Vydání Pražské Konservatoře ulehčuje značně výběr učiva jak učitelům, tak i milovníkům hudby, umožňujíc těmto koupi jednotlivých skladeb, kteréz dosud vycházely ve více mén objemných svazcích levných edic.

R vise **Vydání Pražské Konservatoře** zahrnuje v sobě nejen naprostou bezvadnost originálů, nýbrž i údaje prstokladu, užívání pedálu a přednesu. Revisi tuto převzali profesorové Pražské konservatoře, j k ž i redite a vynikajíci učitelé na vyšších hudebních ústavech rakouských. **Skvělou úpravou zevnější, krásou řezu a tisku** not (umělecky provedení titulu pořízeny jsou českou grafickou společností «Uní» v Praze), jakož i **neobvyčejnou láci** vyniká **Vydání Pražské Konservatoře** nad veškeré ostatní podobné edice.

Vydání Pražské Konservatoře jest tudž nejlepším, nejspo'ehlivějším a nejpрактиčnejším vůdcem v hudební literatuře, a poskytuje možnos značných úspor při nákupu hudebního učiva.

I. Klavírní oddělení: revizori profesorové pražské konservatoře: F. Dolejš, K. H. Simeister, J. Jiránek, J. Káan z Albestu, H. Trněk, d. W. Zelenki, ředitel krakovské konservatoře, M. Soltyš, ředitel lvovské konservatoře, V. Kurz, prof. lvovské konservatoře a ředitel vyšších hudebních ústavů: V. Hřimál v Cernovicích, J. Pembauer v Inšpruku, A. Doppler v St. Hradci, A. Könnemann v Mor. Ostravě, J. E. Hummel v Solnohradech a j.

Právě vyšly tiskem klavírního oddělení:

Stupeň připravný:		K	1.—
H. Bertini, 12 malých skladeb			
Stupeň II.:			
F. Mendelssohn-Bartholdy, »Výbor 40 písni bez slova s návodem »Jak třeba skladbu pro přednes cvičit« opatřil a postupně seřadil J. Jiránek. 5 K, ve 4 sešitech po 2 K.			
J. Ph. Romeau, Le rappel des oiseaux			K — 25
F. Schubert, Menuetto H-moll			K — 25
P. Čajkovskij, Píseň bez slova			K — 40
Stupeň III.:			
Ph. E. Bich, Rondo H-moll			K — 40
L. v. Beethoven, Sonaty: op. 2. č. 1. F-moll K 1.25, op. 2. č. 2. A-dur K 1.50, op. 10. č. 1. C-moll K 1.15, op. 10. č. 2. F-dur K 1 —, op. 14. č. 1. E-dur K 1 —, op. 14. č. 2. G-dur			K 1.25
Fr. Chopin, op. 28. č. 15., Prélude D-moll			K — 40
J. Jiránek, Cvičení úhozu			K 1.30
J. Jiránek, Stupnice v dvojhmatech, sešit I. K 1.60, II.			K 1.80
J. C. Kess'er, op. 64 č. 1. Morceaux pittoresques			K — 40
J. Nešvera, op. 68. L'stky do památníku 14x skladeb K 3.50, ve 3 sešitech po			K 1.20
R. Schuman, op. 28. Romance Fis-dur			K — 25
Stupeň IV.:			
L. v. Beethoven, Sonaty: Op. 2. č. 3. C-dur K 1.75, op. 7. Es-dur K 1.75, op. 13. (pathet.) C-moll K 1.50, 32 Variaci C-moll			K 1.25

PRAHA:

Grosman a Svoboda

Ferdinandova třída č. 40.

Rakouská akciová společnost pro vydávání a prodej hudebnin
VÍDEŇSKÉ HUDEBNÍ NAKLADATELSTVÍ
dříve F. Rörich (Wiener Musik-Verlagshaus vorm. F. Rörich) Vídeň I,
Johannesgasse No. 17 und 19, Kohlmarkt No. 11.

OLOMOUC: L. R. PAZDÍREK.
Veškeré hudební závody a knihkupectví v Čechách a na
Moravě. — Veškerá práva prepracování vyhrazena.

HUGO
BÖTTINGER
MCMI

